

§ 13

Helsingfors Skridskoklubb rf – Helsingin Luistinklubi ry:n selvitys avustusehtojen noudattamisesta vuosien 2018 ja 2019 toiminta- ja tilankäyttöavustusten osalta

HEL 2020-005904 T 02 05 01 00

Päätös

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto merkitsi tiedoksi Helsingfors Skridskoklubb rf – Helsingin Luistinklubi ry:n selvitykset avustusehtojen noudattamisesta vuosien 2018 ja 2019 toiminta- ja tilankäyttöavustusten osalta ja päätti periä takaisin vuoden 2018 toimintaavustuksesta ja tilankäyttöavustuksesta yhteensä 4 019 euroa.

Avustuksen takaisinmaksu tapahtuu kaupungin taloushallintopalvelusta tulella laskulla.

Samalla liikuntajaosto edellyttää, että kaupunki jatkossa tehostaa raportointia seurojen välillä Reilun pelin sääntöjen noudattamisesta.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli lakimies Anna Kukkola. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Vastaehdotus:

Heimo Laaksonen: Luisteluseura HSK:ssa on 660 luistelu-harrastajaa. On tullut osoitetuksi, että Reilun pelin sääntöjä on koeteltu avustusehtojen vastaisesti seuran kahdessa edustusjoukkueessa, joissa on yhteensä 45 luistelijaa, jotka näin edustavat 7 prosenttia koko seuran luistelijoista. Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto esittää vastaavasti kohtuulliseksi periä vuoden 2018 avustuksista takaisin edustusjoukkueiden osuuden verran, eli 7 prosenttia HSK:lle v. 2018 yhteensä myönnettyistä 57.421 euron avustuksista. Näin takaisinperinnän osuus (7%) on yhteensä 4.019 euroa. Jaosto näkee näin päästävän kaikkien osapuolten kannalta tasapuoliseen ja oikeudenmukaiseen ratkaisuun, joka mahdollistaa jatkossakin kaikkien hsklaisten luistelu-harrastamisen jatkumisen. Samalla jaosto edellyttää, että kaupunki jatkossa tehostaa raportointia seurojen välillä Reilun pelin sääntöjen noudattamisesta.

Kannattaja: Pekka Löfman

Vastaehdotus:

Marika Sorja: Edellytyksiä avustusten takaisinperinnälle ei ole olemas-

sa. HSK on käyttänyt kaupungilta saamansa toiminta-avustuksen juuri siihen tarkoitukseen mihin avustus on tarkoitettu, eli liikuntatoiminnan järjestämisestä aiheutuneisiin kustannuksiin.

HSK on myös käyttänyt kaupungilta saamansa tilankäyttöavustuksen juuri siihen tarkoitukseen, johon kaupunki on avustuksen myöntänyt. Valmentajaa on epäasiallisesta käytöksestä rangaistu muiden tahoilta.

Avustusta ei päätetä periä takaisin. Liikuntajaosto edellyttää, että kaupunki kehittää Reilun Pelin sääntöjen seurantaa, jotta mahdollisilta väärinkäytöksiltä vältyttäisiin ja niihin voitaisiin puuttua välittömästi.

Kannattaja: Heidi Ruhala

Heimo Laaksosen ja Marika Sorjan vastaehdotuksista äänestettiin vastakkain, jonka jälkeen voittanut ehdotus äänestettiin vastakkain esittelijän ehdotuksen kanssa.

1 äänestys

JAA-ehdotus: Heimo Laaksosen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Ei-ehdotus: Marika Sorjan vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 5

Zahra Abdulla, Jukka Järvinen, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Leila Vasama

Ei-äännet: 2

Heidi Ruhala, Marika Sorja

Tyhjä: 2

Nina Miettinen, Johanna Sydänmaa

Poissa: 0

Liikuntajaosto hyväksyi tässä äänestyksessä Heimo Laaksosen vastaehdotuksen äänin 5 - 2 (2 tyhjä).

2 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Heimo Laaksosen vastaehdotuksen mukaisesti muutettuna

Jaa-äännet: 4

Jukka Järvinen, Nina Miettinen, Johanna Sydänmaa, Leila Vasama

Ei-äännet: 5

Zahra Abdulla, Heimo Laaksonen, Pekka Löfman, Heidi Ruhala, Marika Sorja

Tyhjä: 0

Poissa: 0

Liikuntajaosto hyväksyi tässä äänestyksessä Heimo Laaksosen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun ehdotuksen äänin 4 - 5.

Liikuntajaosto hyväksyi kahden suoritettua äänestyksen jälkeen Heimo Laaksosen vastaehdotuksen mukaisesti muutetun esityksen.

Tuuli Salospohja, Johanna Sydänmaa, Nina Miettinen, Leila Vasama ja Jukka Järvinen jättivät päätöksestä eriävän mielipiteen.

Johanna Sydänmaa jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Liikuntajaoston avustusten myöntämisen- ja takaisinperintäkriteerien tulee olla yhdenvertaiset kaikille toimijoille. Luisteluseura HSK on hyväksynyt Helsingin kaupungin avustusperiaatteet hakiessaan avustusta ja sitoutunut noudattamaan niitä. Laajojen selvitysten myötä on todennettu, että Reilun pelin sääntöjä eli eettisiä periaatteita ei ole noudatettu. Taitoluisteluliitto on asettanut HSK:n yhden valmentajan vuoden kilpailukiellonsa epäasiallisen käytöksen tuntua ilmi.

Päätöksellään olla perimättä avustuksia tai perimällä vain osan, liikuntajaosto poikkeaa itse laatimiensa sääntöjen noudattamisesta. Esittelijä perustelut pohjautuvat Helsingin kaupungin sekä yleisiin- että liikunnan avustuskriteereihin ja juridisesti katsoen avustus joko peritään kokonaisuudessaan pois tai ei ollenkaan. Jaoston puheenjohtaja Laaksosen vastaesitys ei täytä yhdenvertaisuuden perusteita, eikä siksi voi kannattaa esitystä. Reilun pelin periaatteet kieltävät harrastajien epäasiallisen ja nöyryyttävän kohtelun, jota seurassa on kiistattomasti käytetty yhden valmentajan valmennusmenetelmissä. Kaupungin tulee olla esimerkillinen toimija ja välittää vahva viesti urheiluseuroille siitä, että minkäänlaista kiusaamista tai muuta epäasiallista käytöstä ei tule missään tilanteessa katsoa läpi sormien.

Nina Miettinen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Liikuntajaoston avustusten myöntämisen- ja takaisinperinnän periaatteiden sääntöjen tulee olla samat kaikille. Seura on hyväksynyt periaat-

teet avustuksia hakiessaan ja sitoutunut noudattamaan niitä. On kuitenkin tullut ilmi, ettei niitä ole noudatettu. Päätöksellään olla perimättä avustuksia takaisin, liikuntajaosto poikkesi itse laatimiensa sääntöjen noudattamisesta. Reilun pelin periaatteiden noudattamatta jättäminen on samanarvoinen syy periä avustuksia takaisin kuin mikä tahansa muu syy, joiden perusteella avustuksia on aikaisemmin peritty takaisin. Kiusaamista ei tulisi missään tilanteessa katsoa läpi sormien.

Jukka Järvinen jätti eriävään mielipiteeseensä seuraavat perustelut:

Eettisten pelisääntöjen noudattaminen ja olemassa oleviin sääntöihin vedoten. Nyt saatu tulos ei saa heikentää sääntöjen mukaan toimivia seuroja avustusten kannalta vaan lapsiin ja nuoriin kohdistuva tuki on pidettävä esillä ja tuettava entistä kokonaisvaltaisemmin ja kun tarkastellaan asiaa eettisesti, minkäänlaista kiusaa ei voi hyväksyä tai sivuuttaa

Esittelijä

liikuntapalvelupäällikkö
Tuuli Salospohja

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvitys 28.2.2020
- 2 Lisäselvitys 24.4.2020
- 3 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 29 k.)
- 4 Lisäselvitys, täydennys 4.5.2020
- 5 Vastaus selityspyyntöön 27.5.2020
- 6 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)
- 7 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Otteet

Ote

Asianosainen

Otteen liitteet

Esitysteksti

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Päätösehdotus

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto merkitsee tiedoksi Helsingfors Skridskoklubb rf – Helsingin Luistinklubi ry:n selvitykset avustusehtojen noudattamisesta vuosien 2018 ja 2019 toiminta- ja tilankäyttöavustusten osalta ja päättää periä takaisin vuoden 2018 toiminta-avustuksen 27 663 euroa ja tilankäyttöavustuksen 29 758 euroa eli yhteensä 57 421 euroa.

Avustuksen takaisinmaksu tapahtuu kaupungin taloushallintopalvelusta tulevalla laskulla.

Esittelijän perustelut

Tausta

Suomen urheilun eettinen keskus SUEK ry (jäljempänä SUEK) teki vuoden 2019 aikana Suomen Olympiakomitean aloitteesta selvityksen epäilyistä urheilun eettisten periaatteiden vastaisesta ja epäasiallisesta käytöksestä eräiden Helsingfors Skridskoklubb rf – Helsingin Luistinklubi ry:n (jäljempänä HSK) valmentajien osalta. Keskeisimmät selvityksessä kuvatut tapahtumat sijoittuvat ajalle 21.1.2018–3.3.2019. Todistajien kertomusten perusteella epäasiallinen käyttäytyminen valmennuksessa on ainakin tuona aikana ollut toistuvaa.

Selvityksestä laaditun raportin perusteella Suomen Taitoluisteluliiton hallitus vei asian liiton kurinpitolautakunnan käsiteltäväksi. Kurinpitolautakunta teki 17.1.2020 päätöksen, jossa todettiin yhden valmentajista syyllistyneen urheilun eettisten sääntöjen rikkomiseen muun muassa käyttämällä toistuvasti valmennettaviaan kohtaan epäasiallista kieltä, huutamalla ja nöyryyttämällä. Kurinpitolautakunta antoi valmentajalle kahdentoista kuukauden mittaisen liiton alaista kilpailutoimintaa koskevan kilpailukiellon. Toisen selvityksen kohteena olleista valmentajista kurinpitolautakunta totesi muun muassa rikkoneen sääntöjä jättämällä puuttumatta toisen valmentajan käytökseen. Hänelle kurinpitolautakunta antoi varoituksen. Tässä kurinpitomenettelyssä asiaa ei ole käsitelty seuran osalta, eikä menettely tai määrätyt seuraamukset ole kohdistuneet seuraan.

Suomen Taitoluisteluliiton tiedotettua kurinpitolautakunnan päätöksestä Helsingin kaupunki ryhtyi omasta aloitteestaan avustuksen myöntäjänä selvittämään asiaa lähettämällä 23.1.2020 HSK:lle selvityspyynnön avustushakemuksen käsittelyä sekä avustuksen myöntämistä ja käytön valvontaa varten.

Asiassa on kyse siitä, onko HSK noudattanut liikunnan toiminta- ja tilankäyttöavustusten hakuohjeeseen sisältynyttä ehtoa, jonka mukaan seura sitoutuu toiminnassaan noudattamaan hyvän hallintotavan sekä

Reilun Pelin (liikuntajärjestöjen yhteinen kuvaus liikunnan ja urheilun hyvästä toiminnasta) periaatteita. Todettakoon selvyuden vuoksi, että avustuksen myöntäjän ja avustuksen saajan välisessä asiassa ei ole kyse kurinpitomenettelystä.

HSK:lle myönnetyt avustukset vuosina 2018 ja 2019

Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto myönsi HSK:lle vuonna 2018 toiminta-avustusta 27 663 euroa ja tilankäyttöavustusta 29 758 euroa (3.4.2018, § 10 ja § 11). Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta myönsi HSK:lle vuonna 2019 toiminta-avustusta 24 897 euroa ja tilankäyttöavustusta 44 402 euroa (23.4.2019, § 74 ja § 75).

Asiaan sovellettavat avustusehdot

Helsingin kaupungin avustukset ovat harkinnanvaraisia ja julkisesti kuulutettuja avustuksia. Avustusten myöntämistä ohjaavat lainsäädännön lisäksi vuosittain vahvistettava Helsingin kaupungin talousarvio sekä kulloinkin voimassa olevat avustusten yleisohjeet. Lisäksi toimialoilla ja keskushallinnossa voi olla esimerkiksi kaupunkistrategian mukaisia painopisteitä ja kriteereitä, jotka ohjaavat toimialojen ja keskushallinnon avustustoimintaa.

Kaupunginhallitus on päätöksellään 28.10.2019, § 723 hyväksynyt kaupungin avustusten yleisohjeet. Yleisohjeiden 2.2 kappaleessa määritellyt avustusehdot ovat yleiset sopimusehdot, joita noudatetaan kaupungin myöntäessä avustuksia, ja ne sitovat avustuksen saajaa. Avustuksen hakija hyväksyy yleiset avustusehdot ennen avustushakemuksen lähettämistä kaupungille.

Avustusten yleisohjeiden 2.2 kappaleen 10 b) kohdan mukaan myönnetty avustus on palautettava Helsingin kaupungille, jos avustuksen saaja ei ole noudattanut avustuspäätöksessä asetettuja ehtoja ja menettelyllä on katsottava olevan vähäistä suurempi merkitys. Kohdan 11 mukaan havaittuaan 10 kohdassa mainitun takaisinperinnän perusteen olemassaolon, on avustuksen saajan viipymättä ja oma-aloitteisesti otettava yhteys Helsingin kaupunkiin avustuksen palauttamiseksi. Kaupungilla on kuitenkin aina 10 kohdassa mainittujen perusteiden täytyessä oikeus vaatia avustuksen palauttamista.

Yleisohjeiden 7.2 kappaleen mukaan, jos on aihetta epäillä, että jokin 2.2 kappaleen 10 kohdan mukaisista takaisinperintäperusteista on olemassa, tulee avustuksen myöntäneen tai avustuksen käyttöä valvojan ryhtyä toimenpiteisiin asiantilan selvittämiseksi ja tarvittaessa korjaamiseksi. Mikäli avustuksen saaja ei korjaa asiantilaa tai on ilmeistä,

09.06.2020

että asiantilan korjaaminen ei ole tilanteessa mahdollista tai tule toteutumaan, avustuksen maksatus keskeytetään, ellei sitä jo ole tehty, ja ryhdytään toimenpiteisiin jo maksetun avustuksen takaisinperimiseksi.

Kaupunginhallitus on hyväksynyt edeltävät, syksyyn 2019 saakka voimassa olleet yleisohjeet 12.12.2011, § 1126. Niiden 2 luvun 7 kohdan mukaan myönnetty avustus on palautettava vaadittaessa, jos sitä käytetään muuhun kuin myönnettyyn tarkoitukseen tai muita erityisehtoja ei noudateta tai jos avustuksen saaja on antanut kaupungin viranomaiselle virheellistä tai puutteellista tietoa avustusta koskevissa asioissa. Yleisohjeiden 10 luvun 4 kohdan mukaan, jos avustuksen käytölle asetettuja ehtoja ei ole noudatettu, valvovan viranomaisen on ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin, kuten asettaa määräaika ehdon täyttämiseksi, huolehtia maksatuksen keskeyttämisestä tai jo suoritettujen avustuksen takaisinperimisestä.

Reilun Pelin periaatteita koskeva ehto liikunnan avustusten hakuohjeissa

Helsingin kaupungin kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan liikuntajaosto päättää vuosittain liikunnan kansalaistoiminnan avustusmuodoista, avustuskelpoisuuden ehdoista, avustusten hakuajoista sekä avustusten suuruuden laskentaperusteista.

Liikuntajaosto päätti 24.10.2017, § 8 liikunnan kansalaistoiminnan avustusten myöntöperusteista ja hakuohjeesta vuodelle 2018. Hakuohjeen 2.1 luvun mukaan avustuskelpoisuus voidaan myöntää hakemuksesta liikuntaseuroille sekä eläkeläis- ja erityisryhmille, jotka täyttävät luvussa kuvatut ehdot. Luvun 7 kohdan mukaan seura sitoutuu toiminnassaan noudattamaan hyvän hallintotavan sekä Reilun Pelin (liikuntajärjestöjen yhteinen kuvaus liikunnan ja urheilun hyvästä toiminnasta) periaatteita.

Liikuntajaosto päätti 23.10.2018, § 19 liikunnan kansalaistoiminnan avustusten myöntöperusteista ja hakuohjeesta vuodelle 2019. Hakuohjeeseen sisältyi vuoden 2018 hakuohjeeseen nähden vastaava avustuskelpoisuuden ehto, jonka mukaan seura sitoutuu toiminnassaan noudattamaan hyvän hallintotavan sekä Reilun Pelin (liikuntajärjestöjen yhteinen kuvaus liikunnan ja urheilun hyvästä toiminnasta) periaatteita (2.1 luku, 7 kohta).

Edellä on kuvattu vuosien 2018 ja 2019 liikunnan hakuohjeisiin sisällyneet ehdot Reilun Pelin periaatteiden noudattamiseen sitoutumisesta. Ehto, jonka mukaan seura sitoutuu toiminnassaan noudattamaan hyvän hallintotavan sekä Reilun Pelin (liikuntajärjestöjen yhteinen kuvaus

liikunnan ja urheilun hyvästä toiminnasta) periaatteita, on kuitenkin sisältynyt liikunnan avustusten hakuohjeeseen vuodesta 2016 alkaen.

Hakuohjeissa viitatuilla Reilun Pelin periaatteilla tarkoitetaan Suomen Liikunta ja Urheilu ry:n (jäljempänä SLU) 20.11.2004 hyväksymää Reilu Peli – suomalaisen liikunnan ja urheilun eettiset periaatteet -asiakirjaa (SLU ry:n julkaisusarja 4/2005). Olympiakomitea on lisäksi syyskokouksessaan 24.11.2018 hyväksynyt Urheiluyhteisön Reilun Pelin ihanteet ja tavoitteet -asiakirjan, johon Reilun Pelin periaatteet tämän jälkeen viittaavat.

SLU:n Reilu Peli – suomalaisen liikunnan ja urheilun eettiset periaatteet -asiakirjassa on kyse urheiluyhteisöä koskevasta eettisestä ohjeistosta, joka sisältää kuusi laajaa ja pysyvää yleistä periaatetta ja seitsemän täydentävää, yleisiä periaatteita tarkentavaa periaatetta. Yleiset periaatteet ovat: 1. Toisen ihmisen ja elämän kunnioitus, 2. Terveysten ja hyvinvoinnin edistäminen, 3. Vastuu kasvatuksesta, 4. Avoimuus, demokratia, rehellisyys ja oikeudenmukaisuus, 5. Kaikkien tasavertainen oikeus liikuntaan ja urheiluun ja 6. Kestävä kehitys ja luonnon kunnioittaminen.

Periaatteiden mukaan terve ja kestävä liikunta- ja urheilukulttuuri kasvaa eettisestä sitoumuksesta. Asiakirjan mukaan SLU-yhteisö muodostuu sekä organisaatioista että yksilöistä, ja eettiset periaatteet on tarkoitettu ohjaamaan ja tukemaan päätöksentekoa molemmilla tasoilla. Jokainen liikunnassa ja urheilussa toimiva sitoutuu periaatteiden mukaan omalta osaltaan reilun pelin periaatteeseen. Yhteisiä pelisääntöjä noudattavat niin urheilijat, luottamus- ja muut taustahenkilöt kuin tuomarit ja toimitsijat.

Se, aiheuttaako Reilun Pelin periaatteiden rikkominen esimerkiksi kurinpidollisia seuraamuksia, on avustuksen ehtojen noudattamisen arvioinnista erillinen asia. Avustusten takaisinperintäharkinnassa ei ole kyse kurinpitomenettelystä, vaan siitä, onko harkinnanvaraisen avustuksen saaja noudattanut avustuksen myöntäjän sille asettamia ehtoja.

Asiassa saadut selvitykset ja asianosaisen kuuleminen

SUEK:n selvityksessä on kuvattu haastatteluihin perustuen valmentajien epäasiallista käyttäytymistä neljän eri kategorian alla: nöyryyttävä käyttäytyminen, epäasiallinen käyttäytyminen ja kielenkäyttö luistelijoita kohtaan, valmennettavien yksityiselämään liittyvien tietojen levittäminen ja lopettaneiden luistelijoiden sulkeminen pois ryhmästä. Selvityksen mukaan luistelijat ja heidän huoltajansa ovat kuvanneet muun

muassa, että luistelijat ovat joutuneet harjoittelemaan sairaina, valmentajat ovat haukkuneet joukkueen jäseniä ja painostaneet jäseniä haukkumaan toisiaan, luisteliijoille on huudettu ja valmentajien kielenkäyttö on ollut asiatonta. Selvityksessä kuvataan jopa useampaa tapahtumaa, joissa valmentaja on kehottanut luistelijaa tappamaan itsensä. Tapahtumat, joita raportissa on eniten kuvattu ja jotka perustuvat suurimpaan haastateltujen määrään, ajoittuvat välille 21.1.2018–3.3.2019. Kertomuksia epäasiallisesta käytöksestä on kuitenkin myös mm. kaudelta 2011, 2013–2014 ja 2016–2017. Kokonaisuutena selvityksestä syntyy kuva valmentajien käytöksestä usein toistuneena ja säännönmukaisena menettelynä valmennuksessa.

HSK on pyynnöstä toimittanut kaupungille selvitykset avustushakemuksen käsittelyä sekä avustuksen myöntämistä ja käytön valvontaa varten 28.2.2020 ja 24.4.2020. Seuran 24.4.2020 toimittamien selvitysten perusteella syntyi aihe epäillä, että takaisinperinnän edellytys Reilun Pelin periaatteiden noudattamista koskevan ehdon osalta on voinut täytyä. Seura toimitti 4.5.2020 lisäselvityksen täydennyksen. Kaupunki pyysi täydennyksen pohjalta vielä lisätietoja ja varasi seuralle tilaisuuden hallintolain 34 §:n mukaisesti lausua mielipiteensä sekä antaa selityksensä koskien vuosien 2018 ja 2019 Helsingin kaupungin liikunnan tilankäyttö- ja toiminta-avustusten mahdollista takaisinperintää. Seura toimitti lisätiedot ja selityksensä 27.5.2020.

HSK:n toimittamien selvitysten mukaan seura katsoo noudattaneensa Reilun Pelin periaatteita ja reagoineensa esiin nousseisiin ongelmiin heti kun ne ovat tulleet seuran tietoon. HSK esittää selvityksessään, että HSK:n toimintaa urheiluseurana ei ole missään yhteydessä todettu epäeettiseksi, eikä sellaista menettelyä, jossa tällainen voitaisiin todeta, ole myöskään vireillä. Lisäksi HSK toteaa toimintansa perustuvan kaikilla tasoilla jatkuvaan vuorovaikutukseen ja Reilun Pelin periaatteiden läpäisevän kaiken seuran toiminnan. Selvitysten mukaan seuran hallinnon ja valmentajien välinen vuorovaikutus on ollut jatkuvaa ja avointa. Hallinto on seurannut myös, että resurssien käyttö on kaikin puolin tasapuolista. Periaatteiden mukaista esimerkillistä toimintaa korostetaan ja edellytetään seuran mukaan kaikilta toimintaan osallistuvilta kaikissa tilanteissa. Toiminnan kannalta olennaisia sääntöjä ja toimintatapoja kommunikoidaan seuran sisällä jatkuvasti niin seuratasolla kuin joukkueetasollakin. Palautetta on kerätty vuosittain seurakyselyissä. HSK esittää toimittamassaan selvityksessä myös, että vanhempia ja luisteliijoita on kannustettu ottamaan asioita esille. Mahdolliset ristiriitatilanteet on seuran mukaan ratkaistu kaikkia kuunnellen, ja Reilun Pelin ihanteiden sisältämiä asioita on käyty läpi jokaisen kauden alkaessa vanhempaintapaamisissa.

HSK ilmoittaa noudattaneensa ja noudattavansa edelleen Taitoluistelu-
liiton kurinpitolautakunnan tekemää päätöstä. Liitto aloitti myös menet-
telyn, joka koski HSK:n erottamisharkintaa liitosta. Menettely päättyi
sovintoon, jonka yhteydessä kurinpitolautakunnan päätöksen kohteena
olevat valmentajat ilmoittivat tyytyvänsä kurinpitolautakunnan päätök-
seen.

Takaisinperinnän edellytysten täyttymisen arviointi

Helsingin kaupungin myöntämät avustukset ovat harkinnanvaraisia
avustuksia ja päätöksen avustuksen myöntämisestä tai sen mahdoli-
sista takaisinperinnästä tekee kaupungin toimivaltainen toimielin tai vi-
ranhaltija. Avustuksen hakijan tulee täyttää kaikki avustuksen myöntä-
misen edellytykset, ja jos jälkikäteisessä valvonnassa käy ilmi, että
avustuspäätöksessä asetettuja ehtoja ei ole noudatettu ja menettelyllä
on vähäistä suurempi merkitys, kaupunki perii avustuksen takaisin
avustuksen saajalta.

Asiassa ei ole osaksikaan kyse siitä, onko HSK käyttänyt vuosien 2018
ja 2019 avustukset siihen tarkoitukseen, johon ne on myönnetty. Vuo-
sina 2018 ja 2019 voimassa olleiden kaupungin avustusten yleisohjei-
den 2 luvun 7 kohdan mukainen peruste, jonka mukaan avustus on pa-
lautettava vaadittaessa, jos sitä käytetään muuhun kuin myönnettyyn
tarkoitukseen, on vain yksi 7 kohdan kolmesta perusteesta. Minkä ta-
hansa avustuspäätöksessä asetetun ehdon noudattamatta jättäminen
oikeuttaa 2 luvun 7 kohdan mukaisesti kaupungin vaatimaan avustuk-
sen palauttamista.

Kaupungin myöntämät avustukset ovat harkinnanvaraisia, ja niihin liit-
tyy avustuksen saajaa sitovia ehtoja. Avustuskelpoisuuden ehtona on
vuodesta 2016 saakka ollut se, että seura sitoutuu toiminnassaan nou-
dattamaan Reilun Pelin periaatteita. Seuraavassa kuvataan otteita tä-
män asian arvioinnin kannalta keskeisimpien periaatteiden sisällöstä
SLU:n Reilu Peli – suomalaisen liikunnan ja urheilun eettiset periaatteet
-asiakirjasta.

1. Toisen ihmisen ja elämän kunnioitus

Kaiken ihmisten välisen toiminnan perusta on inhimillisyys, toisten ih-
misten huomioon ottaminen sekä keskinäinen kunnioitus ja arvostus.
Ihmisyyden ja elämän kunnioitus ovat myös liikunnan ja urheilun lähtö-
kohta.

Myös liikunta ja urheilu perustuu ihmisarvoa kunnioittavaan toimintaan. Liikunnassa ja urheilussa toimivat eivät missään tilanteessa pyri toisen ihmisen fyysiseen tai psyykkiseen vahingoittamiseen.

Jokainen urheilija on yksilö. Hän ei ole kone tai koneen osa. Joukkue ei koostu materiaalista, vaan yksilöistä, jotka täydentävät toisiaan. Liikunta ja urheilu tarjoaa myös mahdollisuuden kokeilla omia rajojaan ja pyrkiä huipputuloksiin, mutta toimintaan osallistuvien yksilöllisyyttä ja omia motiiveja on arvostettava.

2. Terveyden ja hyvinvoinnin edistäminen

Liikunta ja urheilu edistää fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Liikunta- ja urheilutoimintaan osallistuvien terveys sekä fyysinen, psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi ovat tärkeämpiä kuin kilpailullinen tai taloudellinen menestys.

Liikunnassa ja urheilussa toimivat asettavat toisen ihmisen hyvinvoinnin muiden tavoitteiden edelle. Jokainen pyrkii omalla toiminnallaan minimoimaan loukkaantumisia, syömishäiriöitä ja muita liikunnan ja urheilun terveydellisiä haittavaikutuksia.

Liikunnan ja urheilun tavoite on fyysisen, psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tuottaminen toimintaan osallistuville. Kilpailullisen menestyksen ja huipputulosten tavoittelu voi olla tärkeä osa liikunta- ja urheilutoimintaa. Menestystä ei voi kuitenkaan tavoitella osallistujien terveyden tai hyvinvoinnin kustannuksella.

3. Vastuu kasvatuksesta

Lapselle ja nuorelle liikunta ja urheilu on arvokas osa kasvua. Urheilu on yksi tärkeä kasvuympäristön osa perheen, koulun ja kaverien rinnalla. Urheilu antaa lapselle elämäniloa ja edesauttaa tunnetta elämän hallinnasta. Liikunnassa ja urheilussa tulee ottaa huomioon lasten ja nuorten omat ajatukset ja tunteet sekä kodin ja yhteisön normit.

Lasten ja nuorten kasvatuksen perusta seurassa on usein oma esimerkki. Kaikki liikunnassa ja urheilussa toimivat käyttäytyvät vastuullisesti ja esimerkillisesti eettisten periaatteiden mukaan.

Urheilu tarjoaa lapselle turvallisen paikan kokea ja kasvaa. Urheilun tulee tarjota jokaiselle onnistumisen elämyksiä. Hyvä urheiluseuratoiminta kiinnittää mukanaolijat ympäröivään yhteisöön ja luo pohjan sosiaalisen pääoman muodostumiselle.

Liikunnan ohjaus on ajateltava kaikkien lasten ja nuorten osalta, ei ainoastaan urheilullisesti lahjakkaimpien osalta. Ohjatussa urheilutoimin-

nassa tulee keskittyä yrittämiseen, oppimiseen ja henkilökohtaisen edistymisen kannustamiseen.

10. Väkivallattomuus

Liikuntakulttuuri vastustaa väkivaltaa. Tavoitteena on toiminta, jossa ei esiinny fyysistä eikä psyykkistä väkivaltaa. Urheilijat, vanhemmat, valmentajat tai katsojat eivät harrasta henkistä painostusta tai huutele asiattomuuksia vastustajasta, erotuomarista tai kenestäkään muusta. Jokainen liikunnassa ja urheilussa toimiva arvostaa kaikkien hyviä urheilusuorituksia ja antaa kunnian paremmalle. Inhimilliset ja tahattomat erehdykset ja virheet hyväksytään.

Valmennuksessa ja valmentajien koulutuksessa korostetaan väkivallattomuutta. Taito ja mielenhallinta ovat myös urheilullisen menestyksen avaimia. Seuroissa ja järjestöissä ei hyväksytä henkistä painostusta tai manipulointia.

Kuten edellä on todettu, SUEK:n selvityksessä on kuvattu neljän eri kategorian mukaista epäasiallista käyttäytymistä: nöyryyttämistä, epäasiallista käyttäytymistä ja epäasiallista kielenkäyttöä luistelijoihin koh- taan, valmennettavien yksityiselämään liittyvien tietojen levittämistä sekä lopettaneiden luistelijoiden sulkemista pois ryhmästä. Valmentajien selvityksessä kuvattua käyttäytymistä ei voida objektiivisesti arvioiden pitää Reilun Pelin periaatteiden edellyttämällä tavalla vastuullisena ja esimerkillisenä, eikä valmennustoiminta ole tältä osin voinut myöskään lisätä periaatteissa edellytettyä urheilun psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Lisäksi sairaana harjoittelemaan joutuminen on saattanut jopa vaarantaa luistelijoiden fyysistä terveyttä. Valmennuksessa voidaan selvityksen perusteella katsoa esiintyneen Reilun Pelin periaatteissa nimenomaisesti ei-hyväksyttäväksi todettua henkistä painostusta ja manipulointia. Valmennustoiminta on näin ollen tältä osin rikkonut ainakin Reilun Pelin periaatteiden toisen ihmisen ja elämän kunnioittamista, terveyden ja hyvinvoinnin edistämistä ja vastuuta kasvatuksesta koskevia yleisiä periaatteita sekä väkivallattomuutta koskevaa täydentävää periaatetta.

Koska osassa toimintaa on tosiasiallisesti esiintynyt SUEK:n selvityksessä kuvatulla tavalla moitittavaa käyttäytymistä, on arvioitava, voidaanko seuran katsoa sitoutuneen Reilun Pelin periaatteisiin avustusehtojen edellyttämällä tavalla. Arvioinnissa on otettava huomioon, että valmentaja, jonka toimintaa SUEK:n selvityksessä on keskeisesti kuvattu, on HSK:n muodostelmaluistelun päävalmentaja. Kuten edellä on todettu, HSK on kuvannut kaupungille antamissaan selvityksissä toimenpiteitä, joilla periaatteiden noudattamisesta on pyritty varmistu-

09.06.2020

maan vuosina 2016–2019. SUEK on selvityksessään ja Taitoluisteluliiton kurinpitolaitekunta omassa kurinpitomenettelyssään havainnut niiden arvioimassa valmennustoiminnassa esiintyneen urheilun eettisiä sääntöjä rikkovaa käytöstä. Seura on lisäselvityksen täydennyksessään 4.5.2020 nimenomaisesti todennut käynnistäneensä loppuvuodesta 2019 suuren mittaluokan uudistuksen tämän asian johdosta. Helsingin kaupunki katsoo, että seura ei ole toiminnassaan aiemmin riittävästi toteuttanut Reilun Pelin periaatteita ja kiinnittää huomiota siihen, että HSK on itsekin arvioinut toiminnassaan havaittujen puutteiden edellyttävän merkittäviin toimenpiteisiin ryhtymistä.

Reilun Pelin periaatteita koskevan ehdon tarkoituksena on se, että kaupunki tukee vain toimijoita, joiden koko toiminta on näiden periaatteiden mukaista. HSK on hyväksynyt avustusehdot ennen avustushakemusten lähettämistä kaupungille. Hyväksyessään ehdon, jonka mukaan seura sitoutuu toiminnassaan noudattamaan Reilun Pelin periaatteita, seura on sitoutunut periaatteiden noudattamiseen kaikessa toiminnassaan, ei vain osassa sitä. Olennaista on lisäksi huomioida, että Reilun Pelin periaatteet eivät salli suorituksen asettamista urheilijan terveyden, turvallisuuden ja hyvinvoinnin edelle myöskään huippu-urheilussa.

Seura on antamissaan selvityksissä vedonnut siihen, että seuran hallitus ei ole tiennyt SUEK:n selvityksessä kuvatusta epäasiallisesta käyttäytymisestä ennen selvityksen tuleamista sen tietoon syksyllä 2019. Reilun Pelin periaatteita koskevan avustusehdon rikkomisen osalta ei kuitenkaan edellytetä sitä, että periaatteita olisi rikottu tietoisesti tai tahallisesti. Riittävä peruste avustuksen takaisinperimiseksi on se, jos seuran toiminta on tosiasiallisesti ollut Reilun Pelin periaatteiden vastaista.

Koska HSK:n valmennustoiminnassa on esiintynyt periaatteiden vastaista käyttäytymistä, se ei ole noudattanut avustuspäätöksessä asetettua Reilun Pelin periaatteita koskevaa ehtoa. Vuosina 2018 ja 2019 voimassa olleiden kaupungin avustusten yleisohjeiden mukaan, jos avustukselle asetettuja ehtoja ei ole noudatettu, valvovan viranomaisen on ryhdyttävä asian vaatimiin toimenpiteisiin, kuten asettaa määräaika ehdon täyttämiseksi, huolehtia maksatuksen keskeyttämisestä tai jo suoritettua avustuksen takaisinperimisestä. Tässä tapauksessa SUEK:n selvityksessä kuvattu Reilun Pelin periaatteiden vastainen käyttäytyminen, johon takaisinperintä perustuu, on tapahtunut jo vuosina 2018 ja 2019 ja on ilmeistä, että ehtoa ei voida enää siltä osin täyttää. Näin ollen asian vaatimana toimenpiteenä tulee pitää jo suoritettua avustuksen takaisinperimistä.

Takaisinperinnän ajallinen kohdentuminen ja takaisinperittävä määrä

Keskeisimmät SUEK:n selvityksessä kuvatut, Reilun Pelin periaatteiden vastaiset tapahtumat sijoittuvat ajalle 21.1.2018–3.3.2019. Selvityksessä kuvataan yksityiskohtaisemmin neljää eri tapahtumaa. Todistajien kertomusten perusteella epäasiallinen käytös valmennuksessa on kuitenkin ainakin tuona aikana ollut jatkuvaa ja toistuvaa. Tämän johdosta takaisinperintäharkinta on kohdennettu vuosille 2018 ja 2019.

HSK on 27.5.2020 toimittamassaan selvityksessä esittänyt, että se on ryhtynyt toimenpiteisiin asiantilan korjaamiseksi keväällä 2019. HSK:ssa toteutettiin keväällä 2019 seurakysely, jonka perusteella seuran toimintaa tarkasteltiin. Lisäksi HSK on tehnyt merkittäviä muutoksia toimintansa kehittämisessä ja varmistanut, että epäasiallista käyttäytymistä valmennuksessa tai muutenkaan ei enää pääse esiintymään. Tällaisia ovat esimerkiksi luistelijoiden psyykkisen valmennuksen lisääminen. Lisäksi jäällä on nykyisin aina kaksi valmentajaa yhtä aikaa. Seuran mukaan kaudella 2020–2021 toiminnan avoimuutta ja läpinäkyvyyttä lisätään sisäisen viestinnän avulla ja osana tätä laaditaan HSK:n toimintakäsikirja. Muodostelmaluisteluvaimennukseen on nimetty lähiesimies ja seura suunnittelee palkkaavansa urheilutoimenjohtajan, joka toimisi valmentajien esimiehenä. Lisäksi HSK ilmoittaa laatineensa useita erilaisia pelisääntöjä ja toimintatapauudistuksia.

Edellä todetuilla perusteilla Helsingin kaupunki katsoo, että HSK ei ole noudattanut avustuspäätöksessä asetettua Reilun Pelin periaatteita koskevaa ehtoa vuoden 2018 osalta. Vuoden 2019 toiminnan osalta kaupunki katsoo, että HSK on vuoden 2019 aikana ryhtynyt riittäviin toimenpiteisiin saattaakseen toimintansa Reilun Pelin periaatteiden mukaiseksi, ja että takaisinperintään ei ole perusteita. Takaisin peritään siten vuoden 2018 toiminta-avustus 27 663 euroa ja tilankäyttöavustus 29 758 euroa, eli yhteensä 57 421 euroa.

Esittelijä

liikuntapalvelupäällikkö
Tuuli Salospohja

Lisätiedot

Taina Korell, yksikön päällikkö, puhelin: 310 38038
taina.korell(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Selvitys 28.2.2020
- 2 Lisäselvitys 24.4.2020
- 3 Salassa pidettävä (Julkl 24 § 1 mom 29 k.)
- 4 Lisäselvitys, täydennys 4.5.2020
- 5 Vastaus selityspyyntöön 27.5.2020

09.06.2020

Asia/2

6 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)
7 Salassa pidettävä (JulkL 24 § 1 mom 32 k.)

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta

Otteet

Ote
Asianosainen

Otteen liitteet
Esitysteksti
Oikaisuvaatimusohje, kulttuuri- ja vapaa-
aikalautakunta